

FONDEN DYBBØL BANKE

BERETNING OG ÅRSREGNSKAB

2023

Penneo dokumentnøgle: 58YGC-K1KBE-M8TNG-IHEND-YZ142-PD77

35. Regnskabsår

Fondsregler nr. EFR 187.123

CVR. 14432981

Indhold

Ledelsesberetning 2023	3
Ledespåtegning.....	17
Regnskabspraxis	18
Revisorpåtegning	21
Resultatopgørelse	21
Status	25
Aktiver	25
Passiver.....	26
Egenkapitalopgørelse	27
Noter.....	28
Specifikationer til resultatopgørelsen	33
Odinær drift.....	33
Regnskab 2023 - Grunddel Fonden Dybbøl Banke	35
Revisionspåtegning Grunddel.....	37
Speciel note Undervisningsministeriets puljemidler 2023.....	39

Ledelsesberetning 2023

Fondens hovedaktiviteter

Fondens eneste aktivitet er ifølge vedtægterne at drive og vedligeholde Historiecenter Dybbøl Banke. Herunder at give de besøgende indsigt i landskabet på Dybbøl Banke og de nationalhistoriske begivenheder, der knytter sig til hertil. Formidlingen bygger primært på levendegørelse, publikumsinddragelse med hands-on aktiviteter, film og historiske rekonstruktioner.

Fonden tager sig desuden af den daglige drift på Dybbøl Mølle for DSI Dybbøl Mølle.

Fonden afvikler hvert år den historiske event "1864 dage", der bygger på deltagelse af frivillige historieentusiaster herunder militærhistoriske grupper fra primært Danmark, Tyskland, Tjekkiet og Norge. Formålet er at skabe interesse for historien på en engagerende og familievenlig måde.

Usædvanlige forhold

Det blev et relativt stille år på Dybbøl Banke efter de sidste par usædvanlige år med både Corona-epidemi og energikrise. Det har på flere måder ramt Historiecenteret hårdt.

Energikrisen har bevirket en stigende inflation med markant forøget udgifter, men indtægterne er ikke tilsvarende fulgt med.

Kommunerne skulle spare, hvilket desværre i høj grad kom til at gå udover lejrskoleområdet og dermed skolebesøget i området, som efter Bornholm har været den næststørste lejrskoledestination i Danmark. Det betød en markant nedgang i skolebesøget på Historiecenteret.

Sidst men ikke mindst har danskerne i stor udstrækning søgt til udlandet efter flere år, hvor mange var tvunget til at holde ferie i Danmark. Det betød i 2023 færre danske turister i Danmark. Til gengæld har der været flere udenlandske turister i Danmark, hvilket desværre ikke kunne opveje de manglende danske turister, da Dybbøl Banke traditionelt set har tiltrukket relativt få udenlandske gæster.

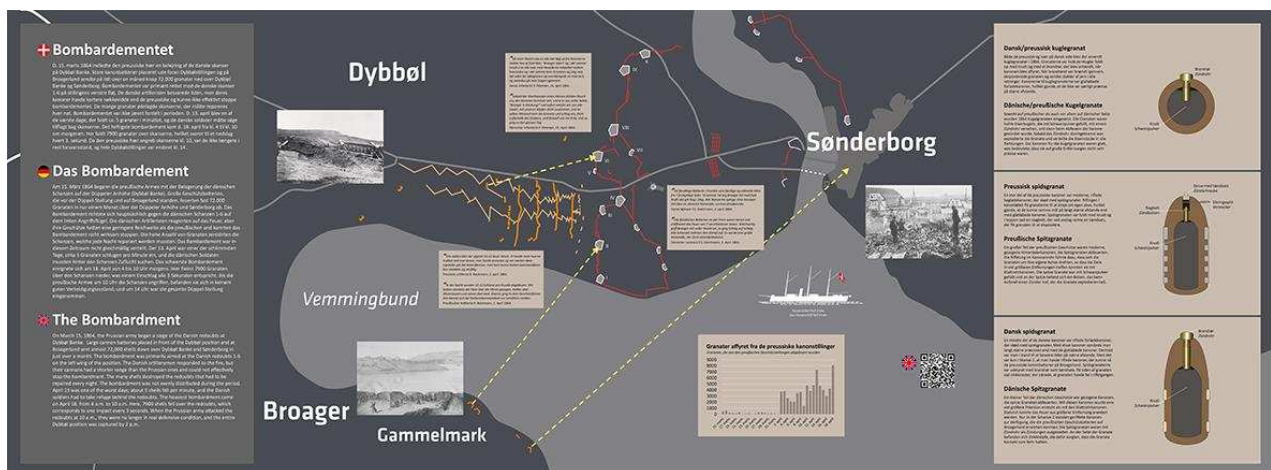
Udvikling i aktiviteter og økonomisk forhold

Historiecenteret har i flere år været udfordret på opbevaringen af sortkrudt, hvor det hidtil har været opbevaret i den militære bunker i Søgaardlejren. Da alarmen her var defekt, blev lageret af krudt overført til Flyvestation Skrydstrup. Det viste sig efterhånden meget vanskeligt at træffe aftaler om hentning af krudt som følge af basens skærpede sikkerhedskrav i forbindelse med ankomsten af F-35 fly. Derfor besluttedes det, at historiecenteret selv fik installeret et godkendt alarmsystem, hvorefter krudtet kunne tilbageføres til Søgaardbunkeren. På historiecenteret var det nødvendigt at flytte krudtopbevaringen fra det ene historiske krudtmagasin til det andet som følge af krav fra Beredskabsstyrelsen. Politiet godkendte foranstaltningerne ved et tilsyn i juni, og hermed skulle udfordringerne med krudthåndtering være løst på forsvarlig vis. Historiecenteret har fremover mulighed for at opbevare op til 25 kg sortkrudt på historiecenteret og op til 200 kg på fjernlager i Søgaardlejren.

Det løbende vedligehold af historiecenterets udendørs skanseanlæg var i år nået til udskiftning af faskinbeklædningen omkring kanonstillingen samt udskiftning af den vestre port. Arbejdet foregik lige før og

efter lige højsæsonen. Som følge af det relativt lave besøg stal udsattes udskiftningen af taget på stabsbarakken.

Inden sæsonstart blev centrale del af historiecenterets faste udstilling gennemgået og opgraderet. Udstillingsrummet ”Bombardementet” fik tilføjet en uddybende forklaring om det voldsomme månedlange bombardement af Dybbølstillingen i 1864. Gulvet tilføjedes 6 montrer nedfældet i gulvet, hvori der blev lagt eksempler på granater og granatstumper fundet på Dybbøl Banke. På samme måde som man i dag fortsat finder dem i jorden overalt på Dybbøl Banke.

I 2022 fik historiecenteret doneret en kommode fra en gård på Broagerland, hvor der i 1864 havde været indkvarteret preussiske soldater. Med kommoden fulgte en tragisk beretning om unge preussiske soldaters leg, der gik grueligt galt. Historien var veldokumenteret og gav derfor anledning til at indrette en lille, anskuelig udstilling i Dannebrogssalen om den triste begivenhed.

I forbindelse med opgraderingen af den permanente udstilling indførtes et digitalt informationssystem i første omgang til håndtering af engelske og tyske tekster, hvor teksterne tilgås via QR koder og web-app. Systemet er forankret i historiecenterets eksisterende database og kan ligeledes anvendes til danske udstillingstekster.

I vinterferien holdt vi almindeligt åbent på alle hverdage kl. 10-15, hvor formidling og butik udelukkende bemandedes med det faste personale. Det gav en mere rolig afvikling i forhold til de tidligere år, hvor vi kørte et program tilsvarende som i weekenderne.

I efterårsferien afviklede vi to særlige aftenarrangementer kaldet ”Nat i skansen” med fortælling i mørket, og hvor vi bl.a. illuderede bombardementet ved hjælp af pyroteknik. Det skabte en intens stemning og gæsterne var begejstrede for oplevelsen. Desværre var vejret ikke med os og de to arrangementer blev ikke udsolgt.

Samarbejdet med Jysk-Fynske Medier (GROW) fortsattes med den intensive og målrettede annoncering via de sociale medier og hjemmesider. Men samarbejdet omkring SEO-optimering afsluttedes pr. 1. juli.

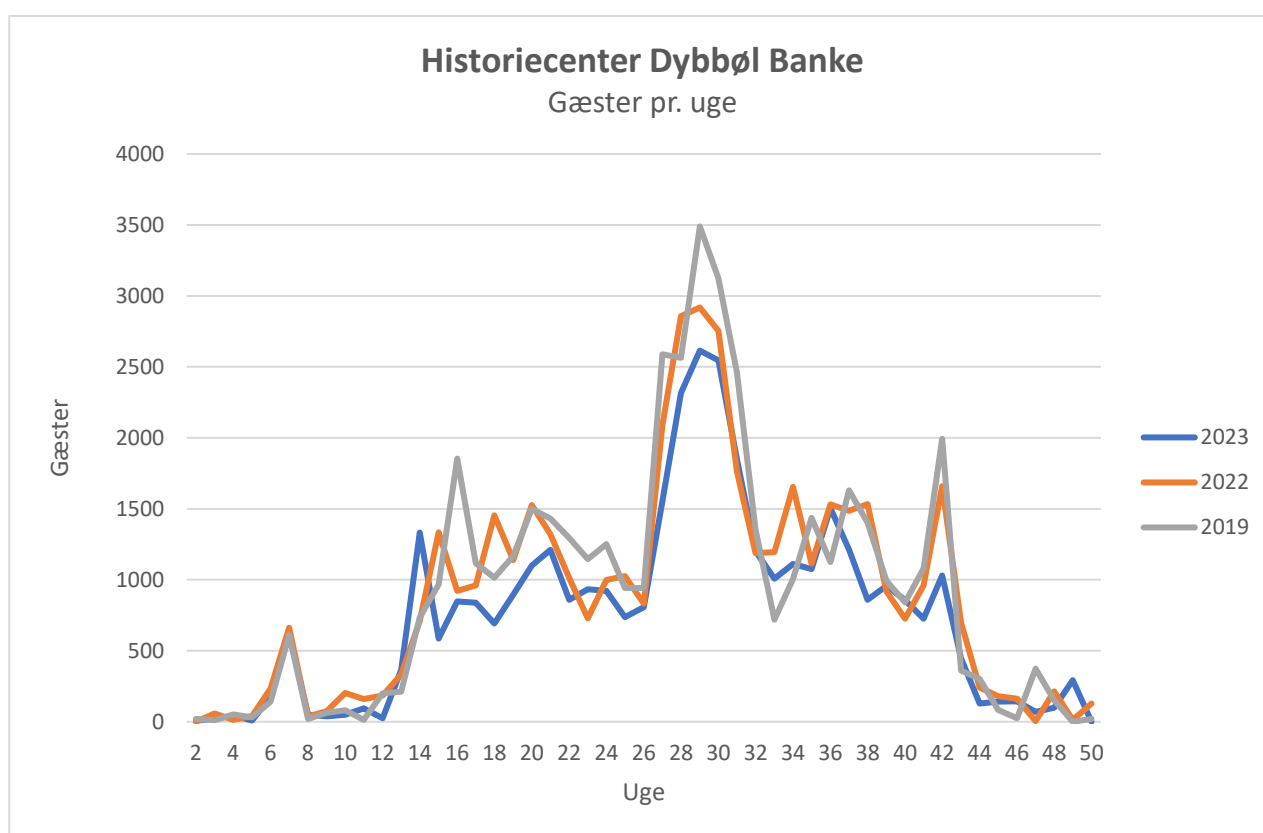
1864.dk har i løbet af året været besøgt 87.000 gange af 68.000 brugere, hvor 1864-dage.dk har der været besøgt 4.600 gange af 3.700 brugere.

Historiecenterets 1864-app har været anvendt 13.000 gange af 8.500 brugere. De fleste brugere tilgår appen enten fra den i 2022 opsatte planche på historiecenteret eller via QR-koden ved Flagbastionen.

Historiecenteret og Dybbøl Mølle åbnede for sæsonen den 1. april med forhøjede entrepriser:

Voksne	140 kr.
Studerende	85 kr.
Børn (5-15 år)	80 kr.
Børn (0-4 år)	Fri entré
RABATTER:	
Skoleelever	60 kr. / 30 kr.
Grupper (min. 10 personer, pr. person)	135 kr.

Årets resultat sammenholdt med forventet udvikling

Besøgets udvikling sammenlignet med 2022 og det sidste "normale år" 2019.

Det blev et historisk dårligt år med et besøg på kun 37.001 gæster. Vi skal helt tilbage til 2003 for at finde et besøgs mæssigt ringere år. Tilbagegangen markant, da det er på både skoleelever og turister.

Skolerne manglede allerede i foråret, hvor antallet var tydeligt lavere end normalt og i september nåede det bunden med indeks 64 i forhold til sidste år. Samlet set over hele sæsonen endte skolebesøget med 9.387 elever, hvilket er indeks 77 i forhold til 2022.

Tilbagegangen er begrundet i den økonomiske krise og de deraf følgende kommunale besparelser på bl.a. skoleområdet, som desværre i høj grad er gået udover lejrskoleophold. Sønderjylland og i særdeleshed Sønderborg har traditionelt været den næststørste lejrskoledestination i Danmark. Derfor har lejrskolerne udgjort hovedparten af skolebesøget på historiecenteret.

Tilbagegangen i turistbesøget var særlig markant i sommerferien og i efterårsferien. De danske turister svigtede, mens besøget af tyske og hollandske turister gik frem. Da andelen af udenlandske turister kun er på omkring 20%, så kunne det ikke opveje tilbagegangen af danske turister. I alt endte turistbesøget på indeks 88 i forhold til 2022.

Det ringe besøgstal på kun 37.001 gæster betød, at entréindtægten blev næsten 1 mio. kr. mindre end budgetteret og dermed var det svært at undgå et underskud.

Op til sæsonstart var entréen på voksne allerede hævet med 5 kr., men det viste sig hurtigt ikke at være nok. I løbet af foråret var det tydeligt, at besøget generelt gik tilbage. Derfor måtte en planlagt facaderenovering udskydes, en bemanded aktivitet ved levendegørelsen i sommerferien spares væk og bemanning i butik reduceres. En fast stilling blev ikke videreført efter den 1. juli, hvorefter den faste stab på historiecenteret var på 4½ medarbejder mod tidligere 5½ medarbejder.

Fonden Dybbøl Bankes samlede resultat før afskrivning og forskydning af feriepenge (likviditetsmæssigt resultat) blev et underskud på kr. 137.501. Det finansielle resultat er bedre end frygtet som følge af besparelserne indført tidligt i sæsonen. Desuden nåede udgifterne i forbindelse med overgangen til fjernvarme ikke at komme med i regnskabet for 2023. Ultimo 2023 var de forhåndenværende likvide midler således på kr. 2.364.522.

Betydningsfulde begivenheder

En af de betydningsfulde begivenheder var afholdelsen af 1864-dage i den første weekend af skolernes sommerferie. Dette arrangement, der samlede omkring 70 frivillige fra Danmark, Tyskland og Polen, er et imponerende eksempel på internationalt samarbejde og kulturel udveksling. Desværre blev arrangementet udfordret af et afbrændingsforbud, hvilket betød, at de frivillige ikke kunne anvende sortkrudt, og der måtte ikke laves bål. Det satte en dæmper på arrangementet, men de frivillige lod sig ikke slå ud og gik på med krum hals. Med 412 gæster i løbet af weekenden, var dette tal bedre end sidste år, men der er plads til forbedring.

Særlige risici

En af de særlige risici er den forholdsvis lille stab af faste medarbejdere. Med en begrænset arbejdsstyrke står vi over for udfordringer med at opretholde vores daglige drift og sikre den nødvendige fleksibilitet til at imødekomme skiftende behov og udfordringer.

Kommunernes besparelser på skoleområdet har haft en direkte indvirkning på os. Færre lejrskoler besøger historiecenteret på grund af disse nedskæringer, hvilket påvirker vores indtægter og aktivitetsniveau negativt.

Danskerne har i disse år i stigende grad valgt at tage til udlandet frem for at besøge nationale kulturelle og historiske institutioner. Dette har potentielt negative konsekvenser for vores besøgstal og indtægter. Vi er derfor nødt til at intensivere vores markedsførings- og formidlingsindsats for at tiltrække og fastholde danskernes interesse og støtte til vores arbejde.

Til gengæld ser vi en positiv udvikling med flere udenlandske gæster, primært fra Tyskland og Holland, men også fra Middelhavsområdet. Den stigende interesse fra udenlandske besøgende kræver en tilpasning af vores formidlings- og serviceaktiviteter for at imødekomme deres behov og forventninger.

Miljøforhold

I det forgangne år har vi fortsat vores engagement i at fremme biodiversitet og bevare miljøet på arealerne omkring Historiecenteret og Dybbøl Mølle. Vi har fortsat vores praksis med at afgræsse visse arealer for at fremme biodiversiteten og pleje enkelte områder ved høslæt. Dette sikrer en rig og varieret flora og fauna og understøtter økosystemets sundhed og stabilitet.

Vi undgår brugen af giftstoffer og anvender i stedet kun mekanisk pleje for at bevare miljøet og beskytte den lokale fauna og flora. Denne tilgang afspejler vores forpligtelse til at bevare og beskytte vores naturområder for kommende generationer.

Vi har intensiveret vores indsats for at udskifte miljøbelastende materialer med mere bæredygtige alternativer. Dette inkluderer en omhyggelig gennemgang af vores forsyningskæde og valg af produkter til butikken, materialer til vores bygninger, faciliteter og aktiviteter.

Vi forsøger at erstatte skadelige materialer med miljøvenlige alternativer, der reducerer vores påvirkning af miljøet og understøtter vores mål om at være en ansvarlig aktør i samfundet. Dette omfatter valget af genanvendelige, genbrugsvenlige og biologisk nedbrydelige materialer, hvor det er muligt.

Videnressourcer

Fondens formål er at formidle viden om Dybbøl Banke og de nationalhistoriske begivenheder, der relaterer sig hertil. Det er derfor fondens pligt at holde sig ajour med den nyeste viden om disse emner.

Fonden har derfor et naturligt og tæt samarbejde med Museum Sønderjylland og andre videninstitutioner indenfor området. Fonden tager sig ikke af at samle originale genstande eller kilder men anvender i stedet replika og rekonstruktioner, som vi hovedsagelig selv fremstiller. Eventuelle afleverede genstande eller kildemateriale overlades til Museum Sønderjyllands håndtering.

Fonden har ansat en historiker med ansvar for fagbibliotek, udvikling og løbende opdatering af guidemateriale samt vedligehold af fondens store vidensdatabase, hvor store dele er tilgængelig for offentligheden via hjemmesiden 1864.dk. Databasen indeholdt ved udgangen af 2022 knap 13.000 emner.

Historiecenteret deltager i de videnspædagogiske centres netværk samt de historiske værksteder

Til støtte for fondens formidlingsvirksomhed modtager fonden hvert år et tilskud fra tilskudsordningen for videnspædagogiske aktivitetscentre. Tilskuddet søges særskilt og afrapporteres årligt.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

I løbet af det forgangne år har vi gennemført en omfattende undersøgelse af civile ofre under Krigen i 1864, der direkte skyldtes krigsbegivenheder såsom bombardementer eller skudepisoder. Vores tilgang involverede en systematisk gennemgang af kirkebøgerne i de berørte områder af Jylland med det formål at identificere og dokumentere de dødsfald, hvor det klart fremgik, at de var resultatet af voldelige krigshandlinger.

Resultaterne af vores undersøgelse vil danne grundlag for udviklingen af en ny udstilling, planlagt til lancering i 2024. Denne udstilling vil give vores besøgende en dybere forståelse af de menneskelige omkostninger ved krigen i 1864 og bringe de civile ofres historier frem i lyset.

Forventninger til fremtiden

Historiecenteret står over for udfordringer i forhold til forventningerne til fremtiden. Desværre synes skolebesøgene ikke at skulle blive bedre, da mange skoler i stigende grad sparer på lejrskoler og ekskursioner. Denne tendens er bekymrende, da det begrænser mulighederne for at give eleverne en hands-on erfaring med historien og gøre den levende for dem.

Samtidig ser det ud til, at danskerne i stor udstrækning vælger at søge udenlands i deres ferier. Dette kan skyldes flere faktorer, herunder øget tilgængelighed af udenlandske rejser og eftervirkning af Covid-19 periodens indespærring.

På den positive side forventes besøget af udenlandske gæster at fortsætte med at stige. Det er derfor vigtigt at have fokus på de lokale overnatningssteder i markedsføringen.

Ved at fokusere på at tilbyde unikke og engagerende oplevelser kan historiecenteret fortsat være en attraktiv destination for både lokale og internationale besøgende. Selvom udfordringerne med skolebesøg og danskernes rejsevaner fortsat vil påvirke besøgstallene, kan en målrettet markedsføringsstrategi være med til at øge interessen og tiltrække flere danske besøgende til historiecenteret. Vi bør derfor fokusere på at gøre hele kundevejen indtil et besøg på historiecenteret så gnidningsfri som muligt.

Fondens filialer i udlandet

Fonden har ingen aktiviteter i udlandet.

Samfundsansvar

Det er fondens ønske i et passende omfang at have medarbejdere fra det rummelige arbejdsmarked og samarbejde omkring praktikforløb for relevante uddannelser.

En udvekslingsstudent fra Business College Syds partnerskole i München afviklede i foråret et 3 ugers praktikforløb. I efteråret afviklede en praktikant fra uddannelsen som Natur- og Kulturformidler 20 ugers praktik. Praktikanten deltog i afviklingen af efterårets mange gruppebesøg og den levende formidling. Dertil kom en formidlingsprojekt med skriftlig rapport.

I 2023 har fonden haft en fastansat i skånejob på 25 timer/uge. Dertil kommer en tidligere syrisk flygtning, som er fastansat på helårsbasis som pedel med særligt ansvar for plejen af de udendørs arealer.

Fonden finder ikke at den kan bære yderligere ansættelser fra det rummelige arbejdsmarked, da det vil føre til en for stor belastning for de fastansatte kernemedarbejdere.

Måltal og politikker for det underrepræsenterede køn

Vi ønsker at fremme ligestilling og inklusion, især med fokus på at adressere det underrepræsenterede køn i vores organisation. Det er vores overbevisning, at mangfoldighed beriger vores arbejdsplads og styrker vores evne til at opnå vores mål.

Vi har sat os for at øge repræsentationen af det underrepræsenterede køn i alle niveauer af vores organisation. Vi stræber efter at skabe et inkluderende og støttende arbejdsmiljø, hvor alle medarbejdere føler sig værdsatte og respekterede uanset køn.

I vores medarbejderpolitik sigter vi mod at forebygge og håndtere kønsdiskrimination og chikane på arbejdspladsen. Vi er forpligtede til at sikre, at alle medlemmer af vores organisation behandles retfærdigt og lige, uanset køn eller andre identitetsmæssige faktorer.

Vi er opmærksomme på den ulige kønsfordeling i vores bestyrelse, hvor vi i øjeblikket har 5 mænd og 1 kvinde. Vi erkender vigtigheden af at opnå en mere ligelig fordeling af kønnene i bestyrelsen for at afspejle vores værdier om ligestilling og mangfoldighed.

Det er dog vigtigt at bemærke, at vores bestyrelsesmedlemmer er ulønnede, hvilket kan gøre det udfordrende at tiltrække nye medlemmer, herunder kvinder, med de nødvendige kvalifikationer og tid til at engagere sig i bestyrelsesarbejdet. Desuden er kun et medlem udpeget internt, hvilket kan begrænse mangfoldigheden i vores ledelsesteam.

Den samlede kønsfordeling i 2023 blandt de fastansatte og sæsonansatte var 39% kvinder og 61% mænd.

Redegørelse for uddelingspolitik

Fonden uddeler ikke midler men varetager ifølge vedtægterne udelukkende driften af Historiecenter Dybbøl Banke.

Transaktioner med nærtstående parter

Fonden har ikke haft transaktioner med nærtstående parter i 2023.

Redegørelse for god fondsledelse

Efter den nye lov om erhvervsdrivende fonde, skal bestyrelsen forholde sig til de anbefalinger, der er udarbejdet for god fondsledelse.

Redegørelsen kan offentliggøres på følgende måde:

- via ledelsesberetningen
- i noterne til årsrapporten
- eller på fondens hjemmeside til hvilken der henvises i ledelsesberetningen eller i noterne

Anbefalingerne for god fondsledelse følger princippet "Følg eller forklar-princippet", hvilket betyder, at bestyrelsen i den enkelte erhvervsdrivende fond selv afgør, i hvilket omfang man ønsker af efterleve anbefalingerne.

Efterlever en erhvervsdrivende fond ikke en anbefaling, skal bestyrelsen forklare:

- hvorfor bestyrelsen har valgt at indrette sig anderledes, og
- hvordan man i stedet har valgt at indrette sig

1. Åbenhed og kommunikation

	Fonden følger	Fonden forklarer
<p>1.1. Det anbefales, at bestyrelsen vedtager retningslinjer for ekstern kommunikation, herunder hvem, der kan, og skal udtale sig til offentligheden på den erhvervsdrivende fonds vegne, og om hvilke forhold. Retningslinjerne skal imødekomme behovet for åbenhed og interessenteres behov og mulighed for at opnå relevant opdateret information om fondens forhold.</p>	Fremgår af fondens hjemmeside	

2. Bestyrelsens opgaver og ansvar

	Fonden følger	Fonden forklarer
<p>2.1 Overordnede opgaver og ansvar</p> <p>2.1.1 Det anbefales, at bestyrelsen med henblik på at sikre den erhvervsdrivende fonds virke i overensstemmelse med fondens formål og interesser mindst en gang årligt tager stilling til fondens overordnede strategi og uddelingspolitik med udgangspunkt i vedtægten.</p>	<p>Fremgår af fondens hjemmeside</p> <p>Fremgår af fondens regnskabspraksis</p>	
<p>2.2 Formanden og næstformanden for bestyrelsen</p> <p>2.2.1 Det anbefales, at bestyrelsesformanden organiserer, indkalder og leder bestyrelsesmøderne med henblik på at sikre et effektivt bestyrelsesarbejde og skabe de bedst mulige forudsætninger for bestyrelsesmedlemmernes arbejde enkeltvis og samlet.</p> <p>2.2.2 Det anbefales, at hvis bestyrelsen – ud over</p>	<p>Fremgår af fondens forretningsorden</p> <p>Fremgår af fondens Forretningsorden</p>	

<p>formandshvervet – undtagelsesvis anmoder bestyrelsesformanden om at udføre særlige driftsopgaver for den erhvervsdrivende fond, bør der foreligge en bestyrelsesbeslutning, der sikrer, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion. Der bør sikres en forsvarlig arbejdsdeling mellem formanden, næstformanden, den øvrige bestyrelse og en eventuel direktion.</p>		
<p>2.3 Bestyrelsens sammensætning og organisering</p> <p>2.3.1 Det anbefales, at bestyrelsen løbende vurderer og fastlægger, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen.</p> <p>2.3.2 Det anbefales, at bestyrelsen med respekt af en eventuel udpegningsret i vedtægten sikrer en struktureret, grundig og gennemskelig proces for udvælgelse og indstilling af kandidater til bestyrelsen.</p> <p>2.3.3 Det anbefales, at bestyrelsesmedlemmer udpeges på baggrund af deres personlige egenskaber og kompetencer under hensyn til bestyrelsens samlede kompetencer, samt at der ved sammensætning og indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer tages hensyn til behovet for fornyelse – sammenholdt med behovet for kontinuitet – og til behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. erhvervs- og uddelingserfaring, alder og køn.</p>	<p>Bestyrelsen består af 6 medlemmer. 2 medlemmer udpeges af Sønderborg Byråd, 1 medlem udpeges af Museum Sønderjylland, 1 medlem udpeges af DSI Dybbøl Mølle og 1 medlem udpeges af FALIHOS (Foreningen af lærere i Historie og Samfundsfag). Bestyrelsen har mulighed for internt at udpege yderligere 4 medlemmer med særlige kompetencer. Fonden har i indeværende periode direktør Nils Natorp med erfaring i drift af et videnspædagogisk aktivitetscenter. Naturstyrelsen Sønderjylland, som har ansvaret for de offentlige arealer på Dybbøl Banke, har ret til at udpege en observatør, der deltager i bestyrelsesmøderne. Skovridder Inge Gillesberg er i indeværende periode observatør.</p> <p>Bestyrelsens sammensætning: Se nedenfor</p>	

<p>2.3.4 Det anbefales, at der årligt i ledelsesberetningen, og på den erhvervsdrivende fonds eventuelle hjemmeside, redegøres for sammensætningen af bestyrelsen, herunder for mangfoldighed, samt at der gives følgende oplysninger om hvert af bestyrelsens medlemmer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • den pågældendes navn og stilling, • den pågældendes alder og køn, • dato for indtræden i bestyrelsen, hvorvidt genvalg af medlemmet har fundet sted, og udløb af den aktuelle valgperiode, • medlemmets eventuelle særlige kompetencer, • den pågældendes øvrige ledelseshverv, herunder poster i direktioner, bestyrelser og tilsynsråd, inklusive ledelsesudvalg, i danske og udenlandske fonde, virksomheder, institutioner samt krævende organisationsopgaver, • hvilke medlemmer, der er udpeget af myndigheder • /tilskudsyder m.v., og • om medlemmet anses for uafhængigt. <p>2.3.5 Det anbefales, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i den erhvervsdrivende fond ikke samtidig er medlemmer af bestyrelsen eller direktionen i fondens dattervirksomhed(-er), medmindre der er tale om et helejet egentligt holdingselskab.</p>		
<p>2.4 Uafhængighed</p> <p>2.4.1 Det anbefales, at en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige. Består bestyrelsen (eksklusiv medarbejdervalgte medlemmer)</p>	<p>Fremgår af fondens hjemmeside</p>	

<p>af op til fire medlemmer, bør mindst ét medlem være uafhængigt. Består bestyrelsen af mellem fem til otte medlemmer, bør mindst to medlemmer være uafhængige. Består bestyrelsen af ni til elleve medlemmer, bør mindst tre medlemmer være uafhængige og så fremdeles. Et bestyrelsesmedlem anses i denne sammenhæng ikke for uafhængig, hvis den pågældende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er, eller inden for de seneste tre år har været, medlem af direktionen eller ledende medarbejder i fonden eller en væsentlig dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden, • inden for de seneste fem år har modtaget større vederlag, herunder uddelinger eller andre ydelser, fra fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden i anden egenskab end som medlem af fondens bestyrelse eller direktion, • inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (f.eks. personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden, • er, eller inden for de seneste tre år har været, ansat eller partner hos ekstern revisor, • har været medlem af fondens bestyrelse eller direktion i mere end 12 år, • er i nær familie med eller på anden måde står personer, som ikke betragtes som uafhængige, særligt nær, • er stifter eller væsentlig gavegiver, hvis fonden har til 		
--	--	--

<p>formål at yde støtte til disses familie eller andre, som står disse særligt nær, eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • er ledelsesmedlem i en organisation, en anden fond eller lignende, der modtager eller gentagne gange inden for de seneste fem år har modtaget væsentlige donationer fra fonden. 		
<p>2.5 Udpegningsperiode</p> <p>2.5.1 Det anbefales, at bestyrelsens medlemmer som minimum udpeges for en periode på to år, og maksimalt for en periode på fire år.</p> <p>2.5.2 Det anbefales, at der for medlemmerne af bestyrelsen fastsættes en aldersgrænse, som offentliggøres i ledelsesberetningen eller på fondens hjemmeside.</p>	<p>Fremgår af vedtægterne</p>	<p>Ikke relevant for denne bestyrelse med en aldersgrænse</p>
<p>2.6 Evaluering af arbejdet i bestyrelsen og i direktionen</p> <p>2.6.1 Det anbefales, at bestyrelsen fastlægger en evalueringsprocedure, hvor bestyrelsen, formanden og de individuelle medlemmers bidrag og resultater årligt evalueres, og at resultatet drøftes i bestyrelsen.</p> <p>2.6.2 Det anbefales, at bestyrelsen én gang årligt evaluerer en eventuel direktion og/eller administrators arbejde og resultater efter forud fastsatte klare kriterier.</p>	<p>Fremgår af fondens hjemmesiden</p> <p>Fremgår delvis af Forretningsordenen</p> <p>Fremgår delvis af Forretningsordenen</p>	

3. Ledelsens vederlag

	Fonden følger	Fonden forklarer
<p>3.1.1 Det anbefales, at medlemmer af bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde aflønnes med et fast vederlag, samt at medlemmer af en eventuel direktion aflønnes med et fast vederlag, eventuelt kombineret med bonus, der ikke bør være afhængig af regnskabsmæssige resultater. Vederlaget bør afspejle det arbejde og ansvar, der følger af hvervet.</p> <p>3.1.2 Det anbefales, at der i årsregnskabet gives oplysning om det samlede vederlag, hvert medlem af bestyrelsen og en eventuel direktion modtager fra den erhvervsdrivende fond og fra andre virksomheder i koncernen. Endvidere bør der oplyses om eventuelle andre vederlag som bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen, modtager for varetagelsen af opgaver for fonden, dattervirksomheder af fonden eller tilknyttede virksomheder til fonden.</p>	<p>Bestyrelsen aflønnes ikke</p>	

Bestyrelsen

Bestyrelsen havde i 2023 i alt 6 medlemmer.

2 medlemmer udpeget af Sønderborg Byråd, 1 medlem udpeget af Museum Sønderjylland, 1 medlem udpeget af DSI Dybbøl Mølle og 1 medlem udpeget af FALIHOS (Foreningen af Lærere i Historie og Samfundsfag).

Folkeskolelærer Jane Weyhe indtrådte den 30. marts 2023 i bestyrelsen udpeget af FALIHOS. Jane Weyhe trak sig igen af personlige årsager og FALIHOS udpegede herefter Jakob Ragnvald Egstrand, som indtrådte i bestyrelsen pr. 8. november 2023.

Bestyrelsen har mulighed for internt at udpege yderligere op til 4 medlemmer med særlige kompetencer. Fonden har i denne periode udpeget direktør for Geocenter Møn Nils Natorp.

Naturstyrelsen Sønderjylland, som har ansvaret for de offentlige arealer på Dybbøl Banke, har ret til at udpege en observatør, der deltager i bestyrelsesmøderne. Skovridder Inge Gillesberg er i indeværende periode observatør.

Bestyrelsens sammensætning:

Medlem	Bestyrelsen	Kompetencer	Bestyrelsesposter	Uafhængig
Jens Peter Rasmussen (formand) Født 1954 Pens. Oberstløjtnant	Indtrådt 1.09.2015 Valgt senest 2018 På valg: ej fastsat Udpeget af DSI Dybbøl Mølle	Militære traditioner	DSI Dybbøl Mølle Hjemmeværnsmuseet Kontaktudvalget for de militære traditioner i Sønderborgområdet.	Ja
Nils Natorp Direktør for Geocenter Møn (næstformand) Født 1960	Indtrådt 1.04.2020 En firårig periode til og med 2023. Udpeget internt	Drift af videnspædagogisk aktivitetscenter	Formand i Møn Sydsjælland Turistforening Formand i Møns Banks Initiativgruppe for Byggeri og Miljø Formand i Thorsvang Danmarks Samlermuseum Næstformand i House of Møn Bestyrelsesmedlem i Visit Sydsjælland Møn.	Ja
Kjæld Stærk VP, Executive Projects, Danfoss Født 1959	Indtrådt 1.01.2022 På valg 2026 Udpeget af Sønderborg Byråd.	Officer af reserven, mangeårig direktør og bestyrelses-erfaring.	Vice President Danfoss, Formand for Sønderborg Kommunes Udvalg for Erhverv og Grøn Vækst	Ja
Jakob Ragnvald Egstrand Født 1974 Folkeskolelærer	Indtrådt 8.11.2023 Udpeget af FALIHOS	Medlem af ministerielle arbejdsgrupper for historie- og samfundsfag, beskikket censor historie på læreruddannelsen, konsulent, projektledelse, faglig vejledning, skoleledelse.	Formand for bestyrelsen i FALIHOS, medlem af redaktionskomiteen i tidsskriftet polis.	Ja
Carsten Porskrog Rasmussen Født 1960 Enhedsleder i Museum Sønderjylland	Indtrådt 1.05.2018 På valg: ej fastsat Udpeget af Museum Sønderjylland	Historiker med speciale sønderjysk historie.		Ja
Tenna Rejnholt Kristensen Arkæolog ved Museum Sønderjylland Født 1961	Indtrådt 1.01.2022 På valg 2026 Udpeget af Sønderborg Byråd.	Arkæologi, fortidsminder	Bestyrelsesmedlem i Museum Sønderjyllands Personaleforening, Bestyrelsesmedlem i Enhedslistens lokalforening i Sønderborg	Ja

Bjørn Østergaard
Centerleder

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar – 31. december 2023 for Fonden Dybbøl Banke.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Dybbøl, den

Bestyrelsen:

Jens Peter Rasmussen
Formand

Nils Natorp
Næstformand

Kjeld Stærk

Jakob Ragnvald Egstrand

Carsten Porskrog Rasmussen

Tenna Rejnholt Kristensen

Brian Jørgensen

Regnskabspraksis

Årsrapporten for Fonden Dybbøl Banke er aflagt i overensstemmelse med den danske Årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B.

Resultatopgørelsen er opstillet i beretningsform og artsopdelt. Balancen er opstillet i kontoform.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Driftsaftale med Museum Sønderjylland

Fra og med 2004 er der indgået en driftsaftale med Museet på Sønderborg Slot/Museum Sønderjylland. Museets opgave er at drive **grundcenterdelen**. Det betyder at følgende områder fra resultatopgørelsen er overgået til Museet:

- Bruttofortjeneste
 - Butik- og kantinedrift
- Ejendommens drift
- Andre eksterne udgifter og aktiviteter
- Personaleudgifter
 - Grundpersonalet

Fonden Dybbøl Banke forestår herefter:

- Større anlægsarbejder
- Videnspædagogisk aktivitetspersonale
- Bestyrelsesmøder

Resultatopgørelsen

Indtægter

Driftsindtægter er som hovedregel medtaget i årsregnskabet efter transaktionsprincippet, dvs. når levering foregår eller arbejdet præsteres.

Tilskud

Driftstilskud er medtaget i resultatopgørelsen i takt med at sådanne indgår eller når aftale om tilskud foreligger.

Udgifter

Driftsudgifter er som hovedregel medtaget i årsregnskabet efter transaktionsprincippet, dvs. når levering foregår eller arbejdet præsteres.

Afskrivninger

Under materielle anlægsaktiver er driftsmateriel og inventar samt informationsudstyr, som er finansieret af Aage V. Jensens Fonde, afskrevet fuldt ud.

Grundcenteret, der er opført på en grund tilhørende Miljøministeriet, afskrives, fra og med 1996, lineært med lige store årlige beløb, over 50 år.

Ved tilbygninger beregnes restlevetiden på de samlede bygninger som et vægtet gennemsnit af de eksisterende bygninger og de nye bygninger med udgangspunkt i en levetid på 50 år.

Anskaffelser under kr. 25.000 kr. ekskl. moms udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Anskaffelser over 25.000 kr. ekskl. moms afskrives over 3-5 år.

Skat

Fonden er fritaget fra indgivelse af selvangivelse, da årets overskud anvendes til formålet som beskrevet i vedtægterne.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Igangværende anlægsarbejde registreres som en forøgelse af anlægsaktiverne. Der afskrives ikke på det igangværende anlægsarbejde før det er afsluttet.

Grundcenteret er optaget til anskaffelsespris og afskrives over 50 år. Scrapværdien udgør 0%.

Driftsmateriel og inventar samt informationsudstyr er finansieret af Aage V. Jensens Fonde og afskrevet fuldt ud i 1993.

Ved tilbygninger modregnes eventuelle tilskud i kostprisen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante bankindeståender.

Gældsforpligtelser

Gæld er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

Uddelinger

Der foretages ingen egentlige uddelinger fra fonden. Uddelinger i denne type erhvervsdrivende fond svarer til det, der anvendes til større anlægs- og vedligeholdelsesarbejder i centeret.

Revisorpåtegning

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen i Fonden Dybbøl Banke

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Fonden Dybbøl Banke for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision jf. bekendtgørelse nr. 32 af 13. januar 2022 og 1701 af 21. december 2010. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision jf. bekendtgørelse 32 af 13. januar 2022 og 1701 af 21. december 2010, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark standarderne for offentlig revision jf. bekendtgørelse 32 af 13.

januar 2022 og 1701 af 21. december 2010, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsomlighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om

de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse

Kolding, den 6/6 2024

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Niels Peder Aalund
Statsautoriseret revisor

Erik Bendtsen
Registreret revisor

Resultatopgørelse

FONDEN DYBBØL BANKE

RESULTATOPGØRELSE

1. januar - 31. december 2023

	NOTER REGNSKAB	REGNSKAB 2023 Kr.	REGNSKAB 2022 Kr.
Indtægter	1	2.629.917	3.144.873
Andre eksterne udgifter		-64.289	-105.755
Personaleudgifter	2	-2.538.320	-3.068.135
RESULTAT FØR AFSKRIVNINGER OG FINANSIELLE POSTER		27.308	-29.017
Afskrivninger	3	-470.163	-470.163
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER		-442.855	-499.180
Finansielle indtægter		14.085	0
Finansielle udgifter		0	-25.107
RESULTAT FØR SKAT		-428.770	-524.287
Skat af årets resultat	4	0	0
ÅRETS RESULTAT		-428.770	-524.286

Status

Aktiver

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2023

<u>AKTIVER</u>	<u>NOTER</u>	2023 Kr.	2022 Kr.
ANLÆGSAKTIVER			
Materielle anlægsaktiver			
Bygninger	3	12.694.414	13.164.577
Materielle anlægsaktiver ialt		12.694.414	13.164.577
ANLÆGSAKTIVER IALT			
Likvide beholdninger			
Kassebeholdning		9.454	9.454
Sydbank Sønderjylland, Aab.			
Konto nr. 7910 291190-0		372.884	3.972.107
Konto nr. 7910 2195934 - aftalekonto		5.000.000	0
Konto nr. 8010 1139717		10.662	51.180
Likvide beholdninger ialt		5.393.000	4.032.741
OMSÆTNINGSAKTIVER IALT			
		5.393.000	4.032.741
AKTIVER IALT			
		18.087.414	17.197.318

Passiver

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2023

<u>PASSIVER</u>	<u>NOTER</u>	2023 Kr.	2022 Kr.
EGENKAPITAL			
Grundkapital		300.000	300.000
Overført resultat		-5.134.268	-4.705.498
Gave fra Aage V. Jensen's Fonde		16.604.196	16.604.196
EGENKAPITAL IALT		11.769.928	12.198.698
GÆLD			
Kortfristet gæld			
Revision	5	18.000	18.000
Periodeafgrænsningsposter	5	0	25.000
Feriepengeforpligtelser	5	188.016	229.408
Mellemregning Haderslev Kommune	5	2.822.462	1.299.702
Mellemregning grunddel - Museum Sønderjylland	5	3.289.008	3.426.509
Kortfristet gæld ialt		6.317.486	4.998.620
PASSIVER IALT		18.087.414	17.197.318

OMSTÅENDE NOTER 1 - 5 ER EN INTEGRERET DEL AF ÅRSREGNSKABET.

Egenkapitalopgørelse

	GRUND- KAPITAL	OVERFØRT RESULTAT	FONDSMIDLER GAVE AAGE V. JENSEN'S FONDE
Saldo primo 2023	300.000	-4.705.498	16.604.196
Årets henlæggelser	0	-428.770	0
Saldo ultimo 2023	300.000	-5.134.268	16.604.196

Fondsmidler til skanseanlæggets 1. del er finansieret af Gad Andresen Fonden med kr. 5 mio., Sønderjyllands Amt med kr. 668.100, Sønderborg Kommune med kr. 481.700.

Fondsmidler til skanseanlæggets 2. del er finansieret af Arbejdsmarkedets Feriefond med kr. 106.400, Knud Højgaards Fond med kr. 500.000, Sønderjyllands Amt med kr. 283.015, Sønderborg Kommune med kr. 469.403 samt Fonden Dybbøl Banke kr. 80.000.

I 2007 er der modtaget kr. 10.600 fra Arbejdsmarkedets Feriefond og kr. 300.000 fra Gad Andresen Fonden.

Tilskuddene er overført til modregning i anskaffelsesprisen for skansebyggeriet under materielle anlægsaktiver. Afskrivning sker herefter af nettoudgiften.

Noter

Note 1 – Indtægter

Beløbet omfatter offentlige tilskud fra Undervisningsministeriet til videnspædagogiske aktiviteter samt fra Museum Sønderjylland - Grunddel Historiecenter Dybbøl Banke til udligning af fondens likviditetsmæssige underskud.

Note 2 - Personaleudgifter

Personaleudgifter er opgjort således:

	2023	2022
<i>Lønudgifter og lønrefusioner</i>	2.575.453	3.004.257
<i>Forskydninger feriepenge</i>	-41.393	54.123
<i>Kørselsudgifter</i>	4.260	9.755
<i>I alt</i>	<u>2.538.320</u>	<u>3.068.135</u>

Det samlede gennemsnitlige antal beskæftigede, omregnet til helårsansatte, har andraget ca. 6,5 ansatte mod 7,5 ansatte for 2022.

Note 3 - Anlægsaktiver

	BYGNINGER	DRIFTSMIDLER- OG INVENTAR	INFORMATIONSS- UDSTYR
Samlet anskaffelsessum primo 2023	24.202.030	1.543.755	4.988.693
Samlet anskaffelsessum ultimo 2023	<u>24.202.030</u>	<u>1.543.755</u>	<u>4.988.693</u>
Af- og nedskrivning primo 2022	11.037.453	1.543.755	4.988.693
Årets af- og nedskrivning	470.163	0	0
Af- og nedskrivning ultimo 2023	<u>11.507.616</u>	<u>1.543.755</u>	<u>4.988.693</u>
Regnskabsværdi ultimo 2023	<u>12.694.414</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Bygninger, driftsmidler og inventar samt informationsudstyr er en gave fra Aage V. Jensens Fonde.

Det nye skanseanlæg er finansieret af Gad Andresen Fonden, Knud Højgaards Fond, Sønderjyllands Amt og Sønderborg Kommune samt et rente- og afdragsfrit lån fra Arbejdsmarkedets Feriefond.

Det nye skansebyggeri blev afsluttet ultimo 2007 og taget fuldt i brug i 2008. Bygningerne afskrives derfor

over en vægtet levetid på 43 år fra og med 2008.

Bygninger er opført på et grundstykke, der - vederlagsfrit - er stillet til rådighed af Miljøministeriet i en periode på 50 år regnet fra 1988.

Note 4 - Skat af årets resultat

Aabenraa Kommunes skatteforvaltning har meddelt, at der ikke længere skal indsendes selvangivelse, da evt. overskud iflg. vedtægten anvendes til fondens formål.

Note 5 – Kortfristet gæld

- Gæld til Haderslev Kommune på **kr. 2.822.462** er mellemværendet med fonden/grundcenterdelen og Haderslev Kommune. Bogføring af udgifter og indtægter sker i Haderslev Kommunes økonomisystem og afregnes i første omgang via kommunens bankkonto.

Specificeres således:

Gæld til Haderslev Kommune primo 2023	-1.299.702
Likviditetsmæssigt underskud fonden/grunddel	-137.501
Forskydninger i status	-1.385.259
	<hr/>
Gæld til Haderslev Kommune	-2.822.462
	<hr/>

- Gæld til revision på **kr. 18.000** er udgiften til revision af fondens årsregnskab for 2023.
- Skyldige feriepenge ultimo 2023 for fonden og grunddelen udgør **kr. 188.015**, som giver en udgift/forskydning i driften på kr. 41.393.
- Gæld til Museum Sønderjylland - Grunddel på **kr. 3.289.008** er mellemværendet med grundcenterdelen efter udligning af de løbende underskud i fondens likviditetsmæssige resultat. Grunddelens over-/underskud er løbende tilgået/trukket over Fonden Dybbøl Bankes likvide midler. Der henvises til driftsoverenskomst med Museum Sønderjylland. Mellemværendet kan specificeres således:

2007:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	606.694
Overskud grundcenter	+	790.000
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+	<hr/> 183.306

2008:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	841.497
Overskud grundcenter	+	978.568
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+	<hr/> 137.071

2009:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	756.723
Overskud grundcenter	+	834.910
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+	<hr/> 78.187

2010:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	560.239
Overskud grundcenter	+	<u>526.276</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	-	<u>33.963</u>

2011:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	1.084.413
Overskud grundcenter	+	<u>1.760.933</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+	<u>676.520</u>

2012:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	1.146.398
Overskud grundcenter overført til Fonden Dybbøl Banke	+	<u>777.928</u>
	-	368.470
Ikke medtaget indtægt fra 2011	+	<u>1.875</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	-	<u>366.595</u>

2013:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke	-	1.265.569
Overskud grundcenter	+	<u>1.733.302</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+	<u>467.733</u>

2014:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -		
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	-	1.597.909
Overskud grundcenter	+	3.778.044
Regulering af køb af Sydbank aktier optaget i fondens balance	+	956
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+	<u>2.181.091</u>

2015:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -		
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	-	2.386.170
Overskud grundcenter	+	<u>437.424</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	-	<u>1.948.746</u>

2016:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -		
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	-	2.291.898
Overskud grundcenter	+	<u>1.497.631</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	-	<u>794.267</u>

2017:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -		
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	-	1.689.743
Overskud grundcenter	+	<u>1.464.745</u>
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	-	<u>224.998</u>

2018:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -	
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	- 1.813.607
Overskud grundcenter	+ 1.722.144
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	- <u>91.463</u>

2019:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -	
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	- 1.980.713
Overskud grundcenter	+ 1.844.573
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	- <u>136.140</u>

2020:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -	
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	- 1.203.121
Overskud grundcenter	+ 4.943.861
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+ <u>3.740.740</u>

2021:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -	
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	- 2.101.814
Overskud grundcenter	+ 2.476.147
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	+ <u>374.333</u>

2022:

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -	
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	- 2.321.873
Overskud grundcenter	+ 1.505.574
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	- <u>816.299</u>

Mellemværende med Museum Sønderjylland Primo 2023**3.426.509****2023:**

Likviditetsmæssigt resultat for Fonden Dybbøl Banke -	
Overført til fonden som tilskud fra grunddelen	- 1.779.917
Overskud grundcenter - Se specifikation til grunddel	+ 1.642.416
Overført til fonden som mellemværende med grunddelen	- <u>137.501</u>

Mellemværende med Museum Sønderjylland Ultimo 2023**3.289.008**

FONDEN DYBBØL BANKE

SPECIFIKATIONER TIL ÅRSREGNSKAB 2023

Specifikationer til resultatopgørelsen

Odinær drift

	I HELE KR.
<u>TILSKUD/INDTÆGTER</u>	
Undervisningministeriet	850.000
Dybbøl Banke - Grunddel	1.779.917
	<u>2.629.917</u>
<u>ANDRE EKSTERNE UDGIFTER</u>	
Administration:	
Kontorhold	5.952
Revision	20.000
Regnskabsmæssig assistance	38.337
	<u>64.289</u>
<u>ANDRE EKSTERNE UDGIFTER IALT</u>	
<u>PERSONALEUDGIFTER</u>	
Lønninger:	
Fagpersonale	1.589.996
Øvrig personale (timelønnet)	985.457
Forskydninger feriepenge	-41.393
Kørsel/møder	4.260
	<u>2.538.320</u>
<u>FINANSIELLE INDTÆGTER</u>	
Renteindtægter	14.085
	<u>14.085</u>
<u>FINANSIELLE INDTÆGTER IALT</u>	

FONDEN DYBBØL BANKE

GRUNDDLENS REGNSKAB FOR 2023

Fra og med 2005 er der indgået en driftsaftale med Museum Sønderjylland. Museets opgave er at forestå den daglige drift af Fonden Dybbøl Banke.

Det er samtidig aftalt, at Fonden Dybbøl Banke aflægger regnskab for grunddelen som en integreret note til Fonden Dybbøl Bankes regnskab.

Det er ligeledes Fonden Dybbøl Bankes ansvar, at grunddelens regnskab bliver gennemgået af Museum Sønderjyllands revisor.

Regnskab 2023 - Grunddel Fonden Dybbøl Banke

	Budget 2023	Noter	2023	2022
Indtægter				
Entre	5.150.000		4.187.548	4.725.234
Butik/cafeteria:				
Salg i butik/cafeteria	850.000		741.787	828.362
Varekøb butik	-430.000		-278.299	-378.821
Tilskud Sønderborg Kommune			0	20.300
Tilskud staten				
Kulturministeriet, driftstilskud	425.000	1	446.553	429.791
Kulturministeriet, Pulje			118.937	0
Andre tilskud	20.000		25.000	0
Indtægter i alt	6.015.000		5.241.526	5.624.866
Udgifter				
Personaleudgifter				
Fagpersonale	1.460.000		1.423.611	1.486.937
Øvrigt personale	42.000		39.204	
Møder og rejser	25.000		13.526	5.662
Efteruddannelse	15.000		5.600	5.812
Beklædning	17.000		14.083	22.820
Repræsentation	3.000		3.983	488
Øvrige personaleudgifter	30.000		29.069	27.452
Aktivitetsudgifter				
Permanente udstillinger	370.000		351.204	403.912
Kampen om Als	50.000		72.866	86.949
Administration				
Kontorhold	286.000		247.798	284.959
Telefon	17.000		13.389	15.595
Porto	1.000		6.340	680
Andre eksterne udgifter				
Abonnementer	70.000		79.494	103.553
Annoncer/markedsføring	580.000		520.789	571.257
Publikationer, brochurer m.v.	15.000		0	72.781
Forsikring	0		0	2.934
Revision	0		75.600	13.500
Øvrige udgifter	15.000		2.765	2.268

Grunde og bygninger			
Historiecenter:			
Indvendig vedligeholdelse	130.000	83.202	89.015
Udvendig vedligeholdelse	200.000	89.043	432.109
Udenomsarealer	50.000	22.589	38.591
Lovpligtig service	30.000	5.234	10.160
Husleje	100.000	112.386	100.540
Skatter og afgifter	30.000	31.087	19.982
Varme	90.000	36.104	53.122
El	110.000	67.758	114.873
Rengøring	250.000	224.224	224.570
Forsikring	30.000	28.947	26.613
		700.574	
Renteindtægter	2.000	-787	245
Udgifter i alt	4.018.000	3.599.110	4.217.379
Puljer			
Pulje/overførte beløb	50.000	0	-98.088
Resultat grunddel i alt	1.947.000	1.642.416	1.505.574
Underskudsdekning Fonden Dybbøl Banke		1.779.917	2.321.873
Underskud Fonden Dybbøl Banke samt Grunddel inden afskrivninger m.v.		-137.501	-816.299

Note 1

Tilskuddet er anvendt til den grundlæggende drift af Historiecenter Dybbøl Banke og er derfor registreret som tilskud under "grunddelen".

Statstilskuddet i 2023 består af et ordinært driftstilskud på 446.553 kr. og et puljetilskud på 118.937 kr. fra Kulturministeriet.

Det ordinære tilskud er anvendt til vedligehold af historiecenterets centerbygning, udstillingen med to film, hele det rekonstruerede formidlingsanlæg bestående af en rekonstrueret historisk skanse og baraklejr. Dertil kommer vedligehold af de omkringliggende arealer med p-plads.

Skanserekonstruktionen og den historisk baraklejr er opført til støtte for formidlingen af Krigen 1864, som er den største nationalhistoriske begivenhed, der knytter sig til Dybbøl Banke.

Grunddelen

Grunddelen, som er driftsdelen af Fonden Dybbøl Banke, kører i regi af Museum Sønderjylland, med hvem der er indgået en driftsoverenskomst.

Over-/underskud af Grunddelen reguleres via mellemværendet med Museum Sønderjylland.

Revisionspåtegning Grunddel

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING

Til Fonden Dybbøl Banke

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Fonden Dybbøl Banke, Grunddelen for perioden fra 1. januar til 2022 - 31. december 2023, med et samlet driftsresultat på 1.642.416 kr.

Regnskabet udarbejdes på grundlag af driftsaftalen med Museum Sønderjylland.

Det er vores opfattelse, at regnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med driftsaftalen med Museum Sønderjylland.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision, de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af tilskudsmodtager i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet - anvendt regnskabspraksis samt begrænsning i distribution og anvendelse

Vi henleder opmærksomheden på, at årsregnskabet er udarbejdet af ledelsen på grundlag af driftsaftalen med Museum Sønderjylland. Som følge heraf kan årsregnskabet være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for Museum Sønderjylland og Fonden Dybbøl Banke og bør ikke udleveres til eller anvendes af andre parter.

Vores konklusion er ikke modificeret som følge af disse forhold.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med driftsaftalen med Museum Sønderjylland. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere institutionens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere institutionen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisorerklæring med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt bestemmelserne i driftsaftalen med Museum Sønderjylland, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af institutionens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores erklæring gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores erklæring. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at institutionen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Kolding, den 6/6 2024

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

CVR-nr. 20 22 26 70

Niels Peder Aalund

Statsautoriseret revisor

Erik Bendtsen

Registreret revisor

Speciel note Undervisningsministeriets puljemidler 2023

I henhold til rapportering og revision vedr. Undervisningsministeriets puljemidler, skal de omkostninger, som det modtagne tilskud fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling er blevet anvendt til, være specificeret i en note.

Navn	Budget	Regnskab
Indtægter		
Egen finansiering	2.027.000	1.752.453
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling	823.000	823.000
Indtægter i alt	2.850.000	2.575.453
Udgifter		
1) Aktivitets- og udviklingsgruppen		
Løn fagpersonale	1.850.000	1.589.996
2) Levendegørelse		
a) Løn til aktivitetspersonale	1.000.000	985.457
Udgifter i alt	2.850.000	2.575.453

Bemærkninger til afvigelser mellem budget og regnskab

Til afvigelser der holder sig inden for 10% af det budgetterede beløb afgives ingen bemærkninger. De samlede udgifter afviger med 9,63%.

Dybbøl, den 10. februar 2024

Leif Geest
Regnskabschef